

PRIORYTET 3: ROZWIJANIE ZAINTERESOWAŃ UCZNIÓW PRZEZ PROMOWANIE I WSPIERANIE ROZWOJU CZYTELNICTWA WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY, W TYM ZAKUP NOWOŚCI WYDAWNICZYCH

„Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa” na lata 2016-2020

Priorytet 3 w „Narodowym Programie Rozwoju Czytelnictwa” jest realizowany jako program wspierania w latach 2016-2020 organów prowadzących szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne dla dzieci i młodzieży, szkoły artystyczne realizujące kształcenie ogólne, a także szkoły, zespoły szkół i szkolne punkty konsultacyjne przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej działające w ramach Ośrodka Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą oraz biblioteki pedagogiczne w zakresie rozwijania zainteresowań uczniów przez promowanie i wspieranie rozwoju czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży.

Celem Priorytetu 3 „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa” jest wzmocnienie zainteresowań i aktywności czytelniczej uczniów, dlatego organy prowadzące szkoły i biblioteki pedagogiczne mogą starać się o wsparcie finansowe na wzbogacenie księgozbiorów bibliotek szkolnych i pedagogicznych.

Wielu uczniów nie sięga po pozycje z biblioteki szkolnej tłumacząc to tym, że brakuje interesujących ich nowości wydawniczych, a więc premier wydawniczych, książek atrakcyjnych dla młodego czytelnika zarówno pod względem treści, jak i pod względem grafiki.

Dla wielu młodych czytelników nowo wydana książka, z nowoczesną szatą graficzną, może stanowić inspirujące źródło wiedzy. Dzięki lekturze książek z klasyki literatury dziecięcej i młodzieżowej (beletrystyka, pozycje popularno-naukowe) młody czytelnik będzie miał okazję do rozmów o literaturze ze starszymi czytelnikami, również swoimi rodzicami.

Doposażenie bibliotek szkolnych w takie atrakcyjne dla uczniów książki ułatwi realizację celów kształcenia w zakresie edukacji czytelniczej określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego oraz będzie wpływać na rozwój zainteresowań dzieci i młodzieży, w tym kształtowanie twórczych postaw.

PODSTAWA PRAWNA

- art. 90u ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2018 r., poz.1457, ze zm.);
- uchwała nr 180/2015 Rady Ministrów z dnia 6 października 2015r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa”;
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 października 2015r. w sprawie szczegółowych warunków, form i trybu realizacji Priorytetu 3 „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa” dotyczącego wspierania w latach 2016 – 2020 organów prowadzących szkoły oraz biblioteki pedagogiczne w zakresie rozwijania zainteresowań uczniów przez promocję i wspieranie czytelnictwa dzieci i młodzieży, w tym zakup nowości wydawniczych (Dz.U. z 2015. poz.1667) .

CEL PROGRAMU

Cel Główny – Priorytet 3:

Wzmocnienie potencjału i roli bibliotek szkolnych i pedagogicznych, a także uatrakcyjnienie księgozbiorów bibliotek szkolnych i pedagogicznych poprzez zakup nowości wydawniczych (książek niebędących podręcznikami), w szczególności lektur szkolnych.

Cele szczegółowe:

1. zwiększenie atrakcyjności oferty bibliotek szkolnych i pedagogicznych przez zwiększenie udziału nowości wydawniczych w zbiorach bibliotek;
2. wzrost dostępności książek w bibliotekach szkolnych i pedagogicznych;
3. rozwój współpracy pomiędzy szkołami a bibliotekami publicznymi i bibliotekami pedagogicznymi.

CZAS TRWANIA PROGRAMU

Program, w tym *Priorytet 3* będzie realizowany w latach 2016 – 2020.

FORMY REALIZACJI PROGRAMU

1. Zakup nowości wydawniczych (książek niebędących podręcznikami) w celu wzbogacenia zasobów biblioteki szkolnej o pozycje pozostające w sferze zainteresowania uczniów i jednocześnie służące realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego;
2. Popularyzowanie regularnego czytelnictwa wśród uczniów – także w okresie ferii letnich i zimowych;
3. Współpraca bibliotek szkolnych z bibliotekami publicznymi oraz bibliotekami pedagogicznymi w celu lepszej realizacji zadań tych instytucji, m.in. poprzez organizowanie wydarzeń czytelniczych;
4. Zakup książek w celu wzbogacenia zasobów biblioteki pedagogicznej o pozycje będące przedmiotem zainteresowania nauczycieli, w szczególności z zakresu literatury pedagogicznej i metodycznej, wspierającej promocję czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży.

BENEFICJENCI PROGRAMU

Priorytetem 3 objęte są publiczne i niepubliczne szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne dla dzieci i młodzieży, szkoły artystyczne realizujące kształcenie ogólne, a także szkoły, zespoły szkół i szkolne punkty konsultacyjne przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej oraz publiczne i niepubliczne biblioteki pedagogiczne, w odniesieniu do których organy prowadzące mogą wystąpić z wnioskiem o udzielenie wsparcia finansowego na zakup książek. Udzielenie wsparcia finansowego organom prowadzącym szkoły i biblioteki pedagogiczne następuje w formie dotacji celowej.

Wsparcia finansowego udziela się organom prowadzącym:

1. publiczne i niepubliczne (z wyłączeniem przedszkoli i szkół dla dorosłych):
 - szkoły podstawowe,
 - gimnazja,
 - szkoły ponadgimnazjalne,
 - szkoły artystyczne realizujące kształcenie ogólne,

2. szkoły, zespoły szkół i szkolne punkty konsultacyjne przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej działające w ramach Ośrodka Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą;
3. publiczne i niepubliczne biblioteki pedagogiczne.

Wsparcia finansowego udziela się organom prowadzącym szkoły, szkoły za granicą lub biblioteki pedagogiczne, odpowiednio:

1. jednostkom samorządu terytorialnego,
2. osobom prawnym innym niż jednostki samorządu terytorialnego,
3. osobom fizycznym,
4. ministrom - ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania, ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa, ministrowi właściwemu do spraw ochrony środowiska, Ministrowi Sprawiedliwości.

ZASADY PRYZNAWANIA WSPARCIA FINANSOWEGO

Szkołom, szkołom za granicą i bibliotekom pedagogicznym przyznaje się wsparcie finansowe na zakup nowości wydawniczych (książek niebędących podręcznikami) odpowiednio do bibliotek szkolnych, bibliotek szkół za granicą lub bibliotek pedagogicznych.

Wsparcia finansowego udziela się w formie dotacji dla organów prowadzących na podstawie wniosku tego organu o udzielenie wsparcia finansowego.

Wysokość wsparcia finansowego uzależniona jest od liczby uczniów w szkole. Maksymalne kwoty dotacji na zakup książek wynoszą:

1. DLA SZKÓŁ I SZKÓŁ ZA GRANICĄ, Z WYJĄTKIEM PUNKTÓW KONSULTACYJNYCH:

- liczących do 70 uczniów – 2 480 zł
- liczących od 71 do 170 uczniów – 4 000 zł
- liczących więcej niż 170 uczniów – 12 000 zł

2. DLA BIBLIOTEK PEDAGOGICZNYCH – 4 600 zł

2. DLA SZKOLNYCH PUNKTÓW KONSULTACYJNYCH:

- liczących do 70 uczniów – 1 600 zł
- liczących od 71 do 170 – 2 500 zł
- liczących więcej niż 170 uczniów – 4 500 zł
-

Organy prowadzące szkoły i biblioteki pedagogiczne ubiegające się o wsparcie finansowe w ramach Priorytetu 3 będą zobowiązane zapewnić finansowy wkład własny w wysokości co najmniej 20% kwoty kosztów realizacji zadania objętego dofinansowaniem z budżetu państwa. Do wkładu własnego zalicza się koszty poniesione od dnia zawarcia umowy do dnia 31 grudnia roku, w którym przyznano wsparcie finansowe.

W okresie realizacji *Priorytetu 3* organ prowadzący może otrzymać jednokrotnie wsparcie finansowe w odniesieniu do poszczególnych szkół, lub bibliotek pedagogicznych.

Wysokość wsparcia finansowego z przeznaczeniem na zakup książek wynosi:

Kryterium	Maksymalna wysokość wsparcia finansowego	Wkład własny organu prowadzącego	Koszt całkowity zadania
szkoły, w których liczba uczniów wynosi do 70 uczniów	2 480 zł	620 zł	3 100 zł
szkoły, w których liczba uczniów wynosi od 71 do 170 uczniów	4 000 zł	1 000 zł	5 000 zł
szkoły, w których liczba uczniów wynosi więcej niż 170 uczniów	12 000 zł	3 000 zł	15 000 zł
biblioteki pedagogiczne	4 600 zł	1 150 zł	5 750 zł

SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

1. Dyrektorzy szkół lub bibliotek pedagogicznych **w terminie do 31 października br.** składają do organów prowadzących wnioski o udzielenie wsparcia finansowego, który powinien zawierać odpowiednio:
 - 1) dane dotyczące szkoły lub biblioteki pedagogicznej:
 - nazwę i adres szkoły lub biblioteki pedagogicznej,
 - numer REGON szkoły lub biblioteki pedagogicznej,
 - liczbę uczniów – w przypadku, gdy wniosek dotyczy szkoły
 - wnioskowaną kwotę wsparcia finansowego na zakup książek, wraz z informacją, czy w odniesieniu do danej szkoły lub biblioteki pedagogicznej wniosek jest składany ponownie,
 - 2) zwięzły opis dotyczący aktualnego wyposażenia biblioteki szkolnej lub biblioteki pedagogicznej,
 - 3) opis planowanych przez szkołę lub bibliotekę pedagogiczną działań, które promują i wspierają rozwój czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży,
 - 4) opis planowanych przez szkołę lub bibliotekę pedagogiczną działań, które wskazują na współdziałanie w środowisku lokalnym, w tym z biblioteką publiczną.
2. Wnioski dyrektorów szkół i dyrektorów bibliotek pedagogicznych zostaną zweryfikowane przez organ prowadzący pod kątem prawidłowości danych w nich zawartych.
3. Organ prowadzący szkołę lub bibliotekę pedagogiczną sporządza wnioski o udzielenie wsparcia finansowego na zakup książek do bibliotek szkolnych i bibliotek pedagogicznych na podstawie wniosków dyrektorów szkół i bibliotek pedagogicznych i występuje do wojewody w terminie do **dnia 20 listopada br.**

Wniosek organu prowadzącego szkołę lub bibliotekę pedagogiczną powinien zawierać:

- 1) nazwę i adres organu prowadzącego szkołę lub bibliotekę pedagogiczną,
- 2) liczbę szkół lub bibliotek pedagogicznych wnioskujących o udzielenie wsparcia finansowego,
- 3) numery REGON szkół lub bibliotek pedagogicznych wnioskujących o uzyskanie wsparcia finansowego,
- 4) zwięzły opis aktualnego wyposażenia bibliotek szkół lub bibliotek pedagogicznych wnioskujących o udzielenie wsparcia finansowego,

- 5) opis planowanych przez szkoły lub biblioteki pedagogiczne działań, które promują i wspierają rozwój czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży,
 - 6) opis planowanych przez szkoły lub biblioteki pedagogiczne działań, które wskazują na współdziałanie w środowisku lokalnym, w tym z biblioteką publiczną,
 - 7) wnioskowaną, łączną kwotę wsparcia finansowego na zakup książek, wraz z informacją, czy w odniesieniu do danej szkoły lub biblioteki pedagogicznej wniosek składany jest ponownie,
 - 8) informację o finansowym wkładzie własnym.
4. Organy prowadzące szkoły lub biblioteki pedagogiczne, będące jednostkami samorządu terytorialnego, osobami prawnymi innymi niż jednostki samorządu terytorialnego lub osobami fizycznymi, składają wnioski o udzielenie wsparcia finansowego w formie dotacji do wojewody. Uprawnione do składania wniosków szkoły, dla których organem prowadzącym jest minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, minister właściwy do spraw rolnictwa, minister właściwy do spraw ochrony środowiska oraz Minister Sprawiedliwości, składają wnioski o udzielenie wsparcia finansowego bezpośrednio do właściwego ministra.
5. Wnioski o udzielenie wsparcia finansowego oceniają zespoły powołane odpowiednio przez wojewodę lub ministrów w terminie 30 dni od dnia ogłoszenia ustawy budżetowej na rok, w którym ma być przyznane wsparcie finansowe.
6. Zespół, o którym mowa w pkt. 5 dokonuje oceny wniosków o udzielenie wsparcia, uwzględniając:
- 1) aktualny stan wyposażenia bibliotek szkolnych, bibliotek szkół za granicą lub bibliotek pedagogicznych,
 - 2) zgodność z celami Programu planowanych przez szkoły, szkoły za granicą lub biblioteki pedagogiczne działań, które promują i wspierają rozwój czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży,
 - 3) zakres planowanych przez szkoły lub biblioteki pedagogiczne działań w obszarze współpracy ze środowiskiem lokalnym, w tym z biblioteką publiczną, a w przypadku szkół za granicą – zakres planowanych przez te szkoły działań w obszarze współpracy ze środowiskiem lokalnym.
7. Prosimy o zwrócenie szczególnej uwagi na poprawność wypełnianych i składanych wniosków, gdyż ocenie nie będą podlegały wnioski niepełne lub złożone po terminie.
8. Lista organów prowadzących szkoły lub biblioteki pedagogiczne, którym zostało udzielone wsparcie finansowe, wraz z podaniem wysokości kwot przedmiotowego wsparcia, zostanie podana do publicznej wiadomości na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Olsztynie.
9. Jeżeli po podaniu do publicznej wiadomości listy, o której mowa w pkt. 8, organ prowadzący szkoły lub biblioteki pedagogiczne podejmuje decyzje o rezygnacji z realizacji Programu, pisemnie zawiadamia o tym wojewodę.
10. Środki finansowe, które pozostały w budżecie wojewody w wyniku rezygnacji, o której mowa w pkt. 9, mogą być przyznane przez wojewodę, na podstawie oceny dokonanej przez zespół oraz z zachowaniem kolejności podziału środków budżetu państwa, organom prowadzącym szkoły lub biblioteki pedagogiczne, których wnioski nie zostały uwzględnione.
11. Jeżeli po przekazaniu wsparcia finansowego w budżecie wojewody pozostają niewykorzystane środki, wojewoda może ogłosić dodatkowy nabór wniosków, określając terminy ich składania

przez organy prowadzące szkoły lub biblioteki pedagogiczne oraz terminy rozpatrywania tych wniosków.

12. W przypadku niezyskania przez organ prowadzący w danym roku wsparcia finansowego w odniesieniu do danej szkoły lub biblioteki pedagogicznej, organ ten może ponownie ubiegać się o udzielenie wsparcia w odniesieniu do tej szkoły lub biblioteki pedagogicznej.
13. Organy prowadzące szkoły lub biblioteki pedagogiczne, które otrzymały dotację od wojewody, podają do publicznej wiadomości na swoich stronach internetowych listę szkół lub bibliotek pedagogicznych, którym zostało udzielone wsparcie finansowe, wraz z podaniem wysokości kwot tego wsparcia.
14. Organ prowadzący szkołę, który uzyskał wsparcie finansowe, jest zobowiązany zapewnić, aby szkoły, w odniesieniu do których uzyskał wsparcie finansowe:
 - 1) zasięgnęły opinii rady rodziców i samorządu uczniowskiego w sprawie zakupu książek (zakup książek przez szkołę powinien być poprzedzony zasięgnięciem opinii rodziców i uczniów) – nie dotyczy szkół prowadzonych przez Ministra Sprawiedliwości;
 - 2) podjęły współpracę z bibliotekami publicznymi lub publicznymi bibliotekami pedagogicznymi, obejmującą:
 - planowanie zakupów książek,
 - wymianę informacji o wydarzeniach promujących czytelnictwo;
 - 3) zorganizowały w ciągu roku szkolnego co najmniej jedno wydarzenie promujące czytelnictwo z udziałem uczniów;
 - 4) uwzględniły tematykę wpływu czytania na rozwój dzieci i młodzieży podczas zorganizowanego przez szkołę co najmniej jednego spotkania z rodzicami;
 - 5) zrealizowały co najmniej jeden projekt edukacyjny na oddział w szkole z wykorzystaniem księgozbioru biblioteki szkolnej;
 - 6) dostosowały organizację pracy bibliotek szkolnych do potrzeb uczniów, w szczególności przez umożliwienie im wypożyczania książek również na okres ferii zimowych i letnich;
 - 7) uwzględniły potrzeby uczniów niepełnosprawnych w planowanych zakupach książek.
15. Organ prowadzący bibliotekę pedagogiczną, który uzyskał wsparcie finansowe, jest zobowiązany zapewnić, aby biblioteki, w odniesieniu do których otrzymał wsparcie finansowe podjęły:
 - 1) współpracę ze szkołami i bibliotekami publicznymi, obejmującą:
 - planowanie zakupów książek,
 - wymianę informacji o wydarzeniach promujących czytelnictwo;
 - 2) wspomaganie bibliotek szkolnych i nauczycieli w kształtowaniu postaw czytelniczych wśród dzieci i młodzieży, w tym pomoc w diagnozowaniu potrzeb lub problemów szkół w zakresie wspierania czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży.

URUCHOMIENIE ŚRODKÓW

1. Przekazanie organom prowadzącym szkoły lub biblioteki pedagogiczne środków budżetu państwa w ramach wsparcia finansowego na zakup książek nastąpi na podstawie umowy zawartej pomiędzy wojewodą a organem prowadzącym szkołę lub bibliotekę pedagogiczną, zgodnie z art. 150 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz.2077, ze zm.).
2. Przekazanie przez wojewodę organom prowadzącym szkoły lub biblioteki publiczne środków budżetu państwa w ramach wsparcia finansowego następuje w terminie 14 dni od podpisania umowy.

3. Wydatkowanie przez szkołę i bibliotekę pedagogiczną środków finansowych przyznanych z budżetu państwa na zakup książek, będzie odbywać się z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku – Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2017 r.; poz.1579 ze zm.).
4. Rozliczenie otrzymanych środków budżetu państwa w ramach wsparcia finansowego na zakup książek przez organy prowadzące szkoły lub biblioteki pedagogiczne, następuje w terminie i w sposób określony w umowie, o której mowa w pkt. 1, na podstawie przedłożonych wojewodzie dowodów poniesienia wydatków.

MONITOROWANIE I OCENA REALIZACJI PROGRAMU

1. Organy prowadzące szkoły lub biblioteki pedagogiczne, w terminie do 15 stycznia roku następującego po roku otrzymania wsparcia finansowego, przekazują wojewodzie sprawozdanie z realizacji *Priorytetu 3*, zawierające:
 - zestawienie ilościowo-wartościowe wydatków dokonanych w ramach realizacji *Priorytetu 3* wraz z informacją o zrealizowanych działaniach, które promują i wspierają rozwój czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży;
 - wnioski z realizacji *Priorytetu 3*.
2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może występować do szkół i bibliotek pedagogicznych uczestniczących w realizacji *Priorytetu 3* i organów prowadzących szkoły lub biblioteki pedagogiczne o wypełnienie i przekazanie drogą elektroniczną ankiet dotyczących realizacji *Priorytetu 3*.
3. W ww. ankietach uwzględnia się m.in.:
 - liczbę wydarzeń czytelniczych w szkole,
 - liczbę wypożyczeń przypadających na jeden tytuł nowo zakupionych książek,
 - ogólną liczbę wypożyczeń z biblioteki szkolnej w danym roku szkolnym,
 - ogólną liczbę wypożyczeń z biblioteki szkolnej w analogicznym okresie w poprzednim roku szkolnym.